

SZABOLCS

POLITIKAI LAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 korona. Egyes szám 16 fillér.
Megjelenik hetenkint egyszer, szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
Schlichter Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Vasuti-ut 17.

Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városában képviselve van.

Az új párt szózata az országhoz.

A mi időnk elérkezett. A cselekvésnek ideje!

Mig válságos politikai helyzetünk békés rendezését remélhettük, nem akadályoztuk a kibontakozást. De midőn ma ennek végső reménye is szétfoszlott már, hazafias kötelességünk kibontani az új párt zászlóját.

Az új párt kiegyezési alapon álló ellenzék, mely immáron szervezeten és véglegesen megalakulva lép az ország elé.

A zászlóbontás pedig kötelességünk volt. Tartozunk vele az ország színe előtt adott szavunknak; de kényszerített reállelkiismeretünk kötelességérzése is.

Csak büns közömbösséggel nézhetnénk tovább a törvényhozásban állandósított zavart és fejtelenséget, mely már is komoly válság elé állította úgy erkölcsi, mint anyagi érdekeiben az egész országot.

Tapasztalataink e téren nagyon szomorúak!

A félreértéseknek sajnálatos és aggasztó jelenségei mutatkoznak már is a király és a nemzet érzésvilágában.

Fájdalommal észleljük az elkedvetlenedésnek megdöbbentő jeleit koronás Urunknál. Viszont bizonyos csüggedést és nyugtalanságot látunk kifejlődve a nemzet zümében is.

Súlyos helyzet, mely sok nemes törekvésnek szárnyát szegi és alkotmányos életünk benuházához vezet.

E bajt fokozza még, hogy se kiegyezésünk nincsen, se az önálló gazdasági berendezkedés felé nem haladunk.

Viseljük tehát a vámközösség összes hátrányait a nélkül, hogy egy határidőre biztosított megállapodásnak nyugalalmát és előnyeit élvezhetnénk.

Kereskedelmi szerződéseink is bizonytalanok!

E lebegő helyzetnek átka reánehazdik ami zilált állami életünkre.

Megakasztja gazdasági vérkeringésünket is!

Ezért elégedetlen minden társadalmi osztály; termelő és fogyasztó; iparos és kereskedő; hivatalnok és munkás.

E politika és közgazdasági pangás lassan, de biztosan emésztí föl a nemzet összegyűjtött erőkezletét és elvérzéshez vezet.

Beledöntheti hazánkat egy végzetes anyagi nyomorba, a melylyel mindig együtt jár a nemzeti közszellem összezugsugorodása is.

Nyissuk csak ki a szemünket, mit látunk!?

Részekre töredezett magyar közéletet.

A legujabb időben rohamosan foglaltak tért — az egységes nemzeti gondolat

rovására — úgy a sajtóban, mint a közszellemben, a felekezeti és az osztályellentétek.

Sőt kormányzatunk szintelensége miatt újra ébrednek és már is vérszemet kaptak a rendszeres izgatásokkal megtévesztett nemzetiségek!

Nincs tehát egységes, erős magyar közérzés.

Tért veszünk, mivel alapozó és nemzet erősítő munka helyett, evek óta csak a napi események paktumos elintézésére szoritkoztunk.

Mintha szélhűdés érte volna a magyar törvényhozást. Tehetetlenül vergődik mióta az erők alkotmányos összemérésének ütköző pontjává a mozdulatlanságot tette.

Pártéletünk is siralmasan összekuszált!

A munka versenye és az elvek nemes küzdelme helyett elhatalmasodott a személyes gyűlölködés és ez a rendszer politikai intézménynyé emelte közéletünkben a gyanúsítást és a kölcsönös rágalmazást.

Czélutadatos, komoly alkotások helyett csak jelszavak uralkodnak mindenütt, a melyekkel jóllakhatik a fül, de a nemzet gyomra éhesen marad.

Megdöbbentő jelenségek ezek! Kézzel fogható tünetei politikai életünk hanyatlásának, melynek naponként szaporodó

T Á R C A.

A bátor ember.

— Irta: **Herczeg Ferenc.** —
(Egy kis fiu elbeszélése után.)

Tavaly nagyon kellemetlen volt Pusztatárin a nyár. Az időjárás ugyan szép volt és dinnyénk is volt bőven, de én megbuktam németből és számtanból és ezért úgy bántak velem a szüleim, mintha én feszítettem volna keresztre a Jézust. Az édesanyám, akárhányszor csak rám nézett, mindig úgy megsajnál, hogy sirva fakadt, az édesapám pedig mindig megakart ölni, mert megbecstelenttem a családot. Mikor pedig az első napon megerttem három kis dinnyét és hozzáfogtam a negyedikhez, megint pofon akart ütni. Én ezért többnyire az istállóban tartózkodtam a kocsisoknál. Hanem ebből is baj lett. Az édesanyám ugyanis minden szombaton maga fésült meg a sűrű fésűvel. Addig fésült, míg aztán egyszer hangosan elsikoltotta magát, és azt mondta, hogy most már végleg elzüllöttem és az édesapám beszaladt és megnézte a fésüt és megint megakart ölni.

Akkor jött a házunkba Dusa. Dusa a nagybátyám leánya, a Pista bácsié, aki Eszéken lakik és másképp veti a keresztet, mint mi, mert ő szerb. Azért küldték hozzánk, mert az édesanyja összeveszett az édesapjával és hirtelen elcsapta a nevelőnőt. Erről nekünk gyermekeknek nem szóltak semmit, de azért mi rögtön tudtuk.

Dusa szintén tizenkét esztendő, de nagyobb mint én, olyan szép mint egy angyal, a szeme pedig olyan, mint a mi fekete macskánké. Mindjárt az első nap megakartam cibálni a hosszú haját, — a hugaím haját mindig megszoktam cibálni — de ő olyan kemény pofont adott nekem, hogy szikrát hányt a szemem. Ezen nagyon csodálkoztam és dühbe jöttem, mert nálunk a lányok nem mernek vissza ütni, hanem pityeregni szoktak, ha megverem őket, és ennél fogva nekimentem Dusanak, hogy földhöz vágjam. Ekkor egy ökölcsapást kaptam a karomra, úgy, hogy egészen elszibbadt, aztán egy másikat a gyomromba, úgy, hogy émelyegni kezdett, egy harmadikat pedig az orromra kaptam, úgy, hogy megeredt az orrom vére én még akkor hozzá sem tudtam nyulni. Ezt pedig boxolásnak nevezik. Én nem sejtettem, hogy egy fehér ruhás kisleány boxolni is tud. Dusa azonban tud, sőt vivni is tud, meg lovagolni,

mert Pista bácsi, aki egy kicsit fuzsitus ember, megtanította mindenre, mert nagyon fájt neki, hogy Dusa nem lett fiu, hanem leány.

Én tehát a kuthoz mentem és megmostam a véres orromat, Dusa pedig bement a házba, a szeme pedig igazán úgy fénylett, mint a fekete macskánké.

Én aztán egy hegyes vasdarabot tettem a zsebembe és elhatároztam, hogy betöröm a fejét, mert ha annyiban hagynám a dolgot, szegény volna az egész osztályunkra. Nem bánom, ha édesapa megint agyon is üt érte, legfőlebb megszököm hazulról: különben is régi tervem egyszer megszökni.

Délután elmentem halászni. Nálunk nem szokás horoggal, vagy hálóval halászni, mert nálunk csak Pece-árok van. Az ember leveti a csizmáját, és felgyüri a nadrágját, aztán térdig gázol a vízben és keresgél a kimosott part alatt. A halat, ha ugyan fog az ember, a nadrágja zsebébe teszi. Hát amint megyek a vízben, egyszerre a másik oldalon szembe jön velem Dusa. Ő is mezitláb volt, s ruháját fölgyürte térdig és ő is halászott. Én nem fogtam még semmit, de ő egy igenszép csikhalat fogott.

Kivettem zsebemből a hegyes vasdara-

**!! Fekete és színes napernyőkben, női, férfi gallér és nyakken-
dőkben, kesztyűkben stb. újdonságok folyton kaphatók: !!**

EISLER KÁROLY női-, férfi divat, rövidáru és cipő üzletében
NYIREGYHÁZÁN.

botrányai mellett tanácstalanul és esügedtegen állunk.

Jogosan elmondhatjuk, hogy ez a nemzet már sokszor állott nagy válságok előtt, de közéletében soha még annyi baj össze nem halmozódott, mint a legutóbbi évek kormányzatának meddősége alatt.

Ki kell tehát ragadni az országot e sorvasztó, üres életből, a melynek sem eszményi, sem való tartalma nincsen! Ki kell vezetni politikai életünket a kölcsönös ámitgatásoknak terméketlen korszakából! Ezért minden jó hazafinak kötelessége keresni a kibontakozás módját; mert a minő hiba lenne a nemzeti életből kifejlődött jogos igényeinknek erőszakos elfojtása, épen olyan gyöngeség volna összetett kezekkel keseregni a haza sorsán, amelyet sem fenyegetődzésekkel, sem ékesszólással, hanem csak erős akarattal, következetes tetterővel és áttüzesedett nemzeti érzéssel lehet csak megmenteni.

Ez a nemzet élni akar! Szent jussa van hozzá. *De az életnek a legelső törvénye a rendszeres fejlődés.*

Ezért teszszük az új párt politikájának gerinczévé is azt a kettős gondolatot, a melyet kiesiráztatni akarunk ez egész nemzet lelkében:

— *Gazdasági önállóság! Magyar-nemzeti politika!*

E feladathoz erőt a nemzet támogatásából, lelkesedést pedig a nemzeti önértzet ébrentartásából remélünk merithetni. Azért e mélyreható és nemzetátalakító munkához szívesen nyitjuk meg minden régi párt és minden jó hazafi előtt az új párt sorompóit.

Mi, az 1790., 1848. és az 1867-es törvényhozás szabadságszerető és nemzeti szellemében akarunk tovább építeni, hogy hazánkat gazdasági függéséből mielőbb kiemelhessük és közjogi egységét átalakíthassuk nemzeti egységgé.

Csak így biztosíthatjuk hazánk jövőjét, mert meggyőződésünk, hogy sem a közjogi merevség meddő irányzatával, sem a

kormányzatnak lefelé hatalmaskodó, tefelé meghunyászkodó politikájával egy valóban erős és uralkodóházával is egységesen összeforrott Nagy-Magyarországnak alapjait le nem rakhatjuk.

Mi pedig a magyar nemzet nagy-birodalmi politikájának kívánjuk megnyerni első sorban is Felséges királyunkat és uralkodóházát, mert csak így tehetik egymást kölcsönösen nagygyá azok, akik egymás rovására sohasem fejlődhetnek: nemzet és király!

Bizunk Istenben és a magyar faj ősi erejében! Remélni merjük, hogy ami nagy nemzeti célunknak együttes átérezése újra megedzi a szent korona tagjai között a kölcsönös bizodalmat; mert ugy a nemzetre, mint királyára mindig többet ér az őszinte együttérés, mint a kormányfelelősség elvével fedezett lappangó elégedetlenség.

Csak a királyával érzésben és bizalomban teljesen összeforrott nemzeti közszellem alkothat nagyot. Ez az egység a mi erőnk! Ez az erő a mi jövőnk!

A multak tapasztalatain átszűrődött meggyőződésünk ez, a melyből okultunk s a melyhez hittel és lelkesedéssel ragaszkodunk. Szívesen viseljük érte a gáncsot, sőt a politikai irányváltoztatás szemrehányásait is, midőn új programunkat az ország ítélete alá bocsátjuk.

A mi szándékaink tiszták. Bizalmunk és hitünk erős a sikerben! Lelkesen emeljük tehát a magasba az új párt zászlaját, a melylyel győzni dicsőség, küzdeni pedig érte hazafias kötelesség.

E feladatok teljesítésében kéri az új párt a nemzet támogatását.

Az új párt intéző-bizottsága:

báró Bántffy Dezső,

dr. Apáthy István,
Bedő József,
Busbach Péter,
Dániel László,
gróf Dégenfeld József,
Eötvös Károly,

Fáy Béla,
dálnoki Gaál Gyula,
Gyárfás Endre,
dr. Guttmann Emil,
dr. Halmai Elemér,
Hock János,

dr. Kustár Gyula,
dr. Körösi Kálmán,
Laszkáry Gyula,
dr. Léderec Sándor,
Óváry Ferencz,
Remenyik Károly,

dr. Strasser Imre,
Szabó Kálmán,
Szemere Attila,
dr. Tutsek Sándor,
gróf Vay Ádám,
b. Wesselényi Miklós.

Vizvezeték és városrendezés.

„Nyiregyháza város általános vízvezetése” címmel egy szakavatottságra és nagy ügyszeretetre valló cikk jelent meg e lapok ez évi 25-ik számában.

Engedjessék meg nekem, hogy mindenestre sokkal kevesebb, vagy talán éppen semmi szakavatottsággal, de ép olyan ügyszeretettel én is hozzácsózljak ehhez a kérdéshez. Sohasem árt az az igaz ügynek, sőt egyenesen előnyére válik, ha többen foglaloznak vele. Még ha pro és kontra történik is. Én pedig nem kontra szólok fel. Sőt sietek kijelenteni, hogy helyesen megkonstruált, helyesen berendezett és gazdaságosan működő vízvezetéknek hiva volnék akkor is, ha ez mint vállalat, nem is produkálna tiszta nyereséget, üzleti hasznot a város számára. Megelégszem, illetve megelégedném a közegészségi, közbiztonsági és tűzrendészeti előnyökkel is.

Abba azonban már nem mernék bele bocsátkozni, hogy elfogadjam és elfogadásra ajánljam a vízvezeték létesítését akkor is, ha az a városra és a város lakosságára akár közvetlen, akár közvetett új terhet róna és ezzel szemben csupán kényelmi előnyöket nyujtana.

Sajnálom, hogy az említett cikk e tekintetben nem nyujt kellő biztosítékot.

Ismétlem és hangsúlyozom, nem vagyok szakavatott a vízvezetékek kérdésében. Ebből kiindulva elfogadom feltétlenül a cikknek azon adatait, amelyek megfelelő szakismerttet feltételeznek.

Ellenben a helyi viszonyokkal többé kevésbé ismerős vagyok és épen ezért néhány adatát a cikknek rektifikálni vagyok kénytelen.

Először is tévesnek találom az 1760 köbméter napi vízfogyasztást, illetve fejeként és naponként 100 litert véve fel, a 3200 köbméter vízfogyasztás mennyiségét. Ez a fogyasztás ugyanis 32000 lakost tételez fel. Ugyde Nyiregyházának az 1900-iki népszámlálás szerint 33088 lakosa volt ugyan a katonákkal együtt, de ebből közel 13000 lakos (12639) állandóan a külterületeken, a tanya-

bot és azt mondtam neki: No most meghalsz!

Dusa azonban nem ijedt meg, hanem kidobta a halat a partra, aztán fölkapott egy nagy kerek követ és azt mondta: Legyen szerencsém!

Nem akartam megtámadni, mert tudtam, hogy ez a szerb nő mindenre képes, azért cselhez folyamodtam, mint az indusvadak szoktak és zsebre tettem megint a fegyveremet és nevetve mondtam, hogy: hiszen csak tréfálok!

Erre ő is nevetett és eldobta a nagy követ és ily képpen szólt hozzám:

— Ha akarod, kössünk békét, mert én nem szeretek verekedni, ha nem muszáj. Nekem talán egy hónapig is nálatok kell maradnom, mert ahányszor a guvernánt, vagy a szobaleány miatt baj volt, mindig egy hónapig tartott otthon a harag és azt már látom, hogy a hugaiddal nem lehet semmit sem kezdeni, mert azok nyafka libák. De mi ketten jó pajtások lehetnénk s sok mulatságos dolgot követhetnénk el, ha nem árulkodnál rám.

— Jól van, — mondtam, — kössünk békét.

— Isten téged úgy segítjen? — kérdezte.

— Isten engem úgy segítjen! — mondtam.

— Hát akkor ezentul jó barátok vagyunk.

Azzal hozzám lépett és kétszer megcsókolt. Így történt, hogy élet-halálra szóló barátságot kötöttünk, aztán együtt halásztunk a Pece-árokban, de a szép csik mellé, csak egy hitvány kis cigányhalat foghattunk meg.

Dusa még nálunk volt, mikor hozzánk jött vadászatra Kempelen bácsi. Kempelen bácsinak furcsa, tüskés szemöldöke van, a bajusza pedig hosszan lelóg, mint a tengeri rozmraré a Payer-expedició képein, a járása pedig olyan ünnepélyes, mint a miséző papé. Kempelen bácsi semmit sem beszél és mindig olyan arcot csinál, mintha dühös volna. Ez azért van, mert ő igen bátor ember. Egy pár esztendővel ezelőtt pisztolyduellumban agyonlőtte Suskovics bácsit, aki az édesanyám távoli rokona volt és akkor Suskovics néni úgy megijedt, hogy ő is szörnyet halt. Pedig nem is ő rá lőttek, de hát ilyen ijedős az asszony nép. Azóta nálunk mindenki nagyra becsüli Kempelen bácsit, örülnek, ha eljön, mindig a főhelyre ültetik az édesmama mellé, az urak gyufát adnak neki, ha szivarra akar gyujtani, a nők pedig azt mondják, hogy érdekes ember. Való igaz,

hogy mindig nagyon bátor arcot csinál. Egyszer láttam, mikor borotválkozott, az álla szappanos volt, de akkor is szigoruan összeráncolta a homlokát. Ha meg iszik egy kicsit, — mert nálunk vadászat után mindig isznak, — akkor még haragosabb és mindig körülnéz, hogy elég bátornak tartja-e mindenki az asztalnál. Ilyenkor az urak nagyon szoktak vigyázni, hogy véletlenül olyat ne mondjanak, amit rossz néven vehetne Kempelen bácsi. És azt is mondják, hogy mindig töltött revolver van a zsebében.

Én Dusának mindent elmondtam, amit Kempelen bácsiról tudtam, hogy agyonlőtte Suskovics bácsit és hogy Suskovics néni is meghalt és hogy milyen bátor ember, — ebédnél aztán mindig csak Kempelen bácsit nézte. Végül Kempelen bácsinak feltűnt, hogy Dusa le nem veszi róla a szemét és így szólt hozzám:

— Tetszem magának, kis leány?

Dusa mindig megszokta mondani, amit gondol és így felelt:

— Bizony nem tetszik nekem.

És ekkor kiköpött.

— Hát akkor miért néz folyton?

— Mert szeretnék magától valamit kérdezni.

Édesmama már akkor rosszat sejtett,

Legujabb napernyők

nagy választékban kaphatók

Kohn Ignác

női, férfi-divatáru üzletében, városház palota.

kon lakik és a többi belterületeken lakók számában benne voltak az ó- és ujszőlőskertekben lakók, akik szintén tekintélyes számot tesznek. Ugy hogy a város belterületén, vagyis magában a városban lakók száma ma se éri el a 20000-et.

Ha Nyiregyháza népességének növekedése az eddigi kedvező arányokat megtartja, legfeljebb 25—30 év múlva érheti el a városban lakók száma a 30000-et.

Ennek a ténynek ismerete — azt hiszem — változtat valamit a számításokon.

Meglehet — nem értek hozzá, — a víznyerő telepre számításba vett $60 + 80000 = 140000$ korona költséget nem érinti valami lényegesen, de talán a vízfogyasztás mennyiségét annál lényegesebben.

Másik nagyfontosságú tényező, amivel felfogásom szerint ebben a kérdésben okvetlenül számítani kell, az, hogy Nyiregyháza város nagyon is szétszórtan, aránylag nagyon is nagy területen fekszik. A város területe 904 kataszteri hold. És van benne — az újonnan beépülő Érkerten kívül — 64 utcza. számtalan köz; az utcák hosszúsága több mint 28 kilométer. Maga a város nem egy központ körül, hanem szinte minden rendszer nélkül épült.

Nincs egy sűrűbben épített és lakott központja, hogy úgy mondjam: magva, hanem közepén is vannak egy család lakású szolgáló épületek és szerte a város minden pontján vannak városiasabb rendszerű lakóházak. A népszámláláskor a városban 4437 háztartás (család) 2622 lakóházban talált elhelyezést.

Ezekből az adatokból — bár nem ismételhetem eléggé, hogy nem vagyok szakavatott a dologban — azt hiszem joggal lehet arra következtetni, hogy Nyiregyházára a vízvezeték kérdésében sem lehet azt a sablont alkalmazni, ami talán a legtöbb városra reáillik.

Vagyis, hogy Nyiregyházán aránylag sokkal nagyobb kiterjedésű vízvezetési csőhálózat szükséges ugyanannyi vízfogyasztás kielégítésére, mint egy más, mondjuk szintén 20000 lakosu városban; még akkor is, ha arra lehetne számítani, hogy minden házban, minden családban igénybe veszik a vízvezetékét.

Ezek főként azok az aggályaim, amelyek miatt nem merem hinni, hogy Nyiregyházán a vízvezeték summa summárum csak 500000 koronába kerülne és ezzel szemben 1760 köbméter víz fogyasztása esetén 21000 ko-

rona tisztajövedelem maradna a vízvezetéknek, vagyis a befektetésnek 4:2 százaléka.

Amennyire hiva vagyok a vízvezetéknek, annyira szeretném, ha ezeket az aggályaimat eloszlatni lehetne.

Czikkem címéül azonban még a „városrendezés“ szót is felírtam. Nem ok nélkül. Nem pedig azért, mert a vízvezeték városrendezés, vagyis a város szabályozási tervének elkészítése és tulajdonképpen az ennek alapját képező felmérés és lejtezés nélkül „filius ante patrem“ nek tartom. Tartom pedig azért, mert vízvezeték egységes csatornázás nélkül nem tudok elképzelni.

Lehet, hogy ebben is tévedek; szívesen veszem a felvilágosítást.

El nem tudom képzelni, hogy helyes csatornázási rendszer nélkül miként lehessen a vízvezeték felesleges vagy elhasznált vizét elvezetni és azt a bizonyos öblítési rendszert is behozni.

Jelenlegi csatornáinkról jól tudjuk, hogy azok amilyen különböző időkben és különböző alkalmakkor épültek, éppen olyan mértékben nélkülözik a rendszerességet.

Ezt azonban rekriminálni sem illik. Annak a célnak, amit jelenleg szolgálnak, a csapadékvíz levezetésének a körülményekhez képest elég jól megfelelnek. Többet azonban nem lehet tőlük kívánni.

Szerencsére éppen most van elbírálás alatt a városnál annak a pályázatnak az eredménye, amit a város rendezése, felmérése, lejtezése és szabályozása kérdésében hirdettek.

A vízvezeték eszméje csak egy nagyon is nyomós indokkal több arra, hogy a felett a pályázat felett mielőbb és jól döntsenek.

Míg az a munkálat el nem készül, addig minden város fejlesztési kérdés sötétben való tapogatózás.

Még a vízvezeték központjának, a csőhálózat mikénti fektetésének kérdése is az, míg a terület lejtési viszonyairól biztos adataink nincsenek.

És végül — ha már benne vagyok a kontárkodásban — okvetlenül szükséges a vízvezeték villamos üzemerőre berendezni? Nem lehetne felhasználni alkalmas szélkerekekkel a mi hirhedt örökös szelünket, ami az évnek már nem is 264, hanem 366 napján fú örökösen még a nem szökő években is?

Cunctator.

A helybeli függetlenségi és 48-as párt gyűlése.

Vasárnap, délelőtt 11 órára a Korona szaló disztermébe hívta össze a gyűlést Beniczky Miksa, a függetlenségi párt volt elnöke és Nádasy Lajos a volt alelnök. A vezetőség: „Tekintettel a mostani politikai helyzetre elérkezettnek látta azt az időt, hogy megtartsa a párt gyűlését.“

Előtte való napokban arra kérték Beniczky Miksát, hogy értekezletet hívjon össze és pedig a gyűlést megelőző napra. Beniczky kijelentette, hogy ezt szükségesnek nem tartja, mivel nem akar befolyást gyakorolni a párt gyűlésére, hanem közvetlenül a pártgyűlésben adja elő mondani valóját. Ezek után dr. Meskó László és társai hívták össze az értekezletet, melyen a párt tagok közül többen megjelentek; azonban az értekezlet olyan zártkörű és bizalmas volt, hogy az azon lefolytakról megbízható értesülést nyerni nem lehetett. Az azonban bizonyos, hogy a másnapi gyűlés irányítása és a megüresedő állásoknak kiképzésére való betöltése ügyében ott állapodtak meg.

Vasárnap délelőtt, kis érdeklődés mellett nyitotta meg Beniczky elnök a párt gyűlését. Elsősorban is tiltakozott azon vád ellen, hogy ő a kormánypártba belépett volna, vagy hogy be akarna oda lépni. Kijelentette, hogy a függetlenségi párt által hangoztatott elveket, mint jó hazafi ma is vallja és vallani is fogja míg él. Öreg ember létére nem akarja elveit megváltoztatni. Sajnálattal jelenti azonban azt ki, hogy a pártvezetősége szem elől tévesztette a magasztos célját. Büszke volt akkor, amikor látta, hogy a függetlenségi párti képviselők közdöttek a magyar nyelvnek a hadseregben való érvényesüléseért; azonban szívét szomorúság szállta meg, amikor ugyanazon képviselők felhagytak a küzdelemmel és könnyelműen dobták el maguktól az addig elért sikereket is. A magyar vezényszó, a hadseregünknek magyarra tétele, külső országokban nyelvünk, cimere, zászlónk tiszteletben tartatása és az ausztriai zászlóval, cimere és jelvényével egyenjogosítása, a magyar jegybank, önálló vámterület mind olyan követelmény, a melyet sohasem szabad szem elől téveszteni és aki ezekért nem küzd, nem tekinti jó hazafinak. Amennyiben pedig a függetlenségi párt budapesti vezetősége feladta az ezekért való küzdelmet kijelenti, hogy a vezetőséget nem támogatja többé,

apa pedig vasvilla szemekkel nézett Dusára. Kempelen bácsi azonban biztatta Dusát, hogy csak kérdezzen tőle akármit, ő válaszolni fog. Dusa ekkor összeráncolta a fekete szemöldökét és a fénylő macskaszemével olyan erősen nézett a rozsmárbauszú bácsira, hogy magam is megijedtem. Csendesesen mondta:

— Megjelent magának álmában már Suskovics néni?

Erre nagy ijedtség támadt a szobában és én azt hittem, hogy Kempelen bácsi mindjárt kivieszi a töltött revolvert és agyonlövi Dusát. Edesmama azonban kivezette Dusát és büntetésül nem adott neki gyümölcsöt, pedig Dusa vendégünk volt. Engem is kikergetett apa, de ez nagy igazságtalanság volt, mert én meg se mukkantam, sőt aznap véletlenül igen jól viseltem magamat. Dusa azonban igen dühös volt, hogy nem kapott gyümölcsöt és egyre azt mondta nekem, hogy ezt nem viszi el szárazon Kempelen bácsi. Két napig dühös volt, mert nem eresztették be az ebédlőbe, hanem külön terítették neki a gyerekszobában, akkor aztán kész volt a boszuállás terve. Estére végre is hajtotta és én segitettem neki, bár nagyon félttem és ellenkeztem, mégis segitettem

neki, mert amit ő akart, azt mindig megtettem.

Az urak estig vadásztak és künn a tarlónkon zsványpecsenyét sütöttek, úgy, hogy mikor hétkor hazajöttek, majd leragadt a szemök a nagy fáradtságtól meg a bortól és tüstént ágyba feküdtek. Édesmama a hugaimmal odaát volt Szombathyéknál teán, de Dusát és engem nem mertek magukkal vinni. És ekkor hajtottuk végre a tervünket. Dusa kibontotta a haját, az arcát befehéřítette lisztporral és korommal nagy fekete karikát csinált a szeme köré, aztán egy fehér lepedőt vett magára, mint a kísértetek szokták. A fekete kandurt bepólyázta egy gyerekpólyába, de a farkát künhagyta, hogy megfoghassa a kezével. Én pedig magamhoz vettem a varázslámpámat, melyet laterna magica-nak hívnak s amelyet az édes Jézuska hozott nekem 4 forint 50 krajcárért, mert karácsonykor elég jó bizonyítványom volt és akkor még senki sem merte volna remélni, hogy év végén megbukom két tantárgyból. Én sem.

Mikor a vendégszoba előtt hallgatództunk Kempelen bácsi már úgy horyogott, mint az inárcsi fűrészmalom, amely gőzerőre van berendezve. Óvatosan benyitottunk a sötét szobába. Dusa szembeállott az ágygyal,

magam pedig a dívány mellé állottam és a fogam borzasztóan vacogott a félelemtől, de azért mégsem szaladtam el. Ekkor a laternából kék fényt vettem a falra és Dusa odaállott a fényes tányérba és a szemét forgatta. A fekete macskát pedig a karján tartotta, mintha pólyásgyerek volna. Ámbár tudtam, hogy Dusa mégis olyan isszonyu és kísérteties volt, hogy halálra megijedtem és a laterna reszketett a kezemben és a kék fény is táncolt. De azért mégsem szaladtam el.

És Dusa ekkor üvöltöni kezdett.

— Kempelen! Kempelen! — üvöltött — Kempelen!

Hanem a bácsi igen mélyen aludt és csak akkor ébredt fel, amikor Dusa már sokszor üvöltött. Ekkor egyszerre felült az ágyában és mereven nézte a reszkető fényt.

— Ismersz Kempelen?! — üvöltötte Dusa.

— Ki az?! Mi az?! — ordította a bácsi.

— Suskovicsné vagyok, akinek meggyilkoltad az urát. A gyerekemnek nincs sem apja, sem anyja, elhoztam neked, nesze, neveld föl.

Azzal a farkánál odadobta a macskát az ágyra. A macska ijedt nyekegással ráe-

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól, mint hathatós szer

Sirolin

tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál ugymint **idült bronchitis, szamárhurut** és különösen **láb-badozóknál influenza után** ajánlatik, Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4. — kor.-ért kapható. — **Figyeljünk, hogy minden üveg alanti céggel legyen ellátva.**

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájc.)

hanem az olyan párt érdemli meg a támogatást, amely a felsorolt jogos és méltányos követelésekért küzdeni hajlandó. Kijelenti azt is, hogy ő az eszmét és nem az embereket vagy a pártokat kívánja támogatni és aki nem küzd a magyarság javáért, attól elfordul. Tudomására hozta azt is a gyűlésnek, hogy ezeket csak azért sorolta fel, hogy lássa a nagy közönség is az ő jó hazafiságát és azt, hogy nemhogy felhagyott volna a magyar érdekekért való küzdelemmel, hanem éppen azok feladása miatt hagyja el a pártot. Kéri lemondásának tudomásul vételét; amit a pártgyűlés tudomásul is vett.

Nádas Lajos alelnök csatlakozik az elnök fejtegetéséhez és kijelenti, hogy a függetlenségi párt leszerelését bűnnek tartja, a vezetőség iránt bizalommal nem viseltetik és szintén kéri lemondását elfogadni. A gyűlés Nádas lemondását is tudomásul vette.

Somogyi Gyula szerint minden gyűlésnek kell vezetőjének lenni, ajánlja gyűlési elnöknek Bencs László o. gy. képviselőt és a gyűlés jegyzőkönyvének vezetésére pedig dr. Szabó Lászlót felkérni. Az indítványt a gyűlés elfogadta.

Bencs László megköszönte a hozzá való szíveskedést és kijelentette, hogy a régi jó időben volt már ő elnöke a nyiregyházi függetlenségi pártnak. Akkor, amikor az elnöki székben azon a diszes helyen ül eszébe jut, hogy 2½ évvel ezelőben ugyanazon teremből küldte ki a bizottság hozzá a küldöttséget, hogy fogadja el a képviselőséget, amely teremben most van. Mult kedden azon meglepő hírt hallotta Budapesten, hogy Nyiregyházán a függetlenségi párt megbomlott és ketté szakadás előtt áll. Sokan hangoztatják most azon vádat, hogy a függetlenségi párt feladta a magyar érdekekért a harcot, pedig ez nem felel meg a valóságnak. 96 függetlenségi párti képviselő van az országban, s így ha akad is köztük konkoly, azért az egészet elítélni nem lehet. Az eszme nincs személyhez kötve és ha valamelyik függetlenségi párti képviselő botlik is, azért ne ejtsék el a választók a sikerhez való bizodalmutat. A párt vezetősége nevében kijelenti, hogy a párt ma is küzd a magyarnemzet jogos érdekeiért, habár nem azon az uton halad, amelyen eddig haladt. Aki ott akarja hagyni a pártot csak menjen, ő ugyan nem kíván neki jó egészséget, hanem hideglelést. Szükségesnek tartja, hogy az új tisztikar megalakítsák.

Somogyi Gyula dr. Meskó Lászlót ajánlja az elnöki tisztségre.

Bencs László kimondja a határozatot és szívesen üdvözli dr. Meskó Lászlót.

Dr. Meskó László megtisztelésnek veszi a gyűlés bizalmát és köszönetet mond a megválasztásáért. 23 évvel ezelőtt volt már ő a pártnak tisztviselője és amikor mint jegyző küzdött a párt eszméiért. Sajnosan tapasztalja, hogy Nyiregyházán új párt van alakulóban és míg például Szegeden, Debrecenben, Kassán, Budapest II-ik kerületében a kormány pártiak

állottak az új zászló alá, addig Nyiregyházán a függetlenségi pártiak közül teszik ezt.

Az új párt programját a függetlenségi párt is vallja, a magyar nyelv érvényesülését, a magyar jegybank felállítását és a többi követeléseket a függetlenségi párt is kívánja. Vádolják a pártot, hogy felhagyott az obstrukcióval és hogy sikereket nem vivott ki, pedig a magyar állam által a katonai intézetekben tett alapítványi helyek, a kaszárnyáknak magyar felirattal is való ellátása stb. éppen a párt érdeme. A pártok jelszavai is a helyzet-hez alkalmazkodnak; ott vannak Tiszáék, azok is ma mást vallanak, mint ezelőtt 20 évvel. Ott van Apponyi és hivei, ők is követelik ma a magyar hadsereget. Tudomásul veszi, hogy Bánffy báró a magyar érdekekért bontott zászlót, de azt elvárja, hogy ne Bánffy számítson a függetlenségi párt támogatására, hanem éppen a függetlenségi párt várja ezt Bánffytól, mivel a függetlenségi párt, szerinte tovább megy a magyar érdekek védelmezésében. Szerinte, nem lehet azon pártról jog feladást feltételezni, a mely párt Lónyayt és Fabinyit is képes volt megbuktatni.

Geduly Henrik indítványára a gyűlés köszönetet mondott Bencs Lászlónak és dr. Meskó Lászlónak. Kimondotta gyűlés azt is, hogy a központot a pártgyűlés lefolyásáról értesíti.

Dr. Meskó László elnök bejelentette a gyűlésnek, hogy egy 40—50 tagú végrehajtó bizottság szerveztetik és hogy a tagok megállapíthatása érdekében összeírási íveket bocsátanak ki. Ujabb gyűlés fog az alelnöki állás betöltése ügyében intézkedni.

Bencs László képviselő figyelmezteti a tagokat, hogy ne valami adóösszeírásnak vegyék az ívek kibocsátását, mivel az csak arra szolgál, hogy a tagok számba vehetők legyenek. Ezen rendszerrel erkölcsi kényszert akarnak gyakorolni a tagokra. Az összeírásra szükség van és példaként felhozta, hogy a kál-lai pusztán is számba veszik az ökröket, hogy tudja a gulyás azok számát, s így van a párt is, szintén akarja azt tudni.

Dr. Meskó László elnök a Nyirvidék vasárnapi számában és a párt értekezletéről megjelent újdonságot légből kapottnak jelenti ki és azt mondta, hogy Beniczky Miksa állítólagos pucscsáról és a propagandáról nem volt ott szó sem.

Ezekben ismertettük rövidesen a gyűlés lefolyását. A pártgyűlésen megjelentek száma várakozáson alul maradt, mert a díszterem félig sem telt meg, holott a jelenlevők egy része nem birt választási joggal sem. Ezen körülmény is igazolja, hogy vármegyénkben nincs politikai élet és lapunk közérdeket szolgál, amikor a politikai élet felrészítését tűzte ki célul. A gyűlés lefolyása nagyobb érdeklődést is megérdemelt volna, mert a Beniczky Miksa és Nádas Lajos őszinte szavai, dr. Meskó László remek beszéde lekötötte a megjelentek figyelmét. Meskó érdekesen fejtegette a nemzeti követelések mibenállóságát és jogosságát is. Bennünket ugyan távolról

sem vallják be az igazgató urnak. (Mind a kettő igen elszánt ismétlő).

Kempelen bácsi még öt napig feküdt nálunk, de nem halt meg, hanem hazavitték tragacson. Még akkor se tudta, hogy fiú-e, vagy leány. Azóta elmúlt egy esztendő és most már egészen jól van. A multkor láttam a templomban, bottal jár, de azért egészen jól van, csak cukkol egy kicsit.

A vakáció, tájdalom, igen gyorsan röppent el, mint rendszeren és Dusa igen sajnálta, mikor a kedves szülei három hét múlva már kibékültek és öt hazavitték. Ambár csak leány mégis be kell vallanom, hogy nem ismertem még fiut aki olyan lett volna, mint ő. Mert akárhányszor fáj is neki valamije, azért sohasem sirt, még akkor sem, amikor megrugta a Fanni. (Fanni egy csikó.) És nem is árulkodott soha. Most is sokat gondolunk egymásra és gyakran igen szép képes levelezőlapokat kapok tőle. Ha nagy leszek, talán feleségül veszem, mert ő ezt igen óhajtja, de előbb meg kell tanulnom a boxolást, különben mindég neki lenne igaza, ami lealázó volna rám nézve.

sem győzött meg arról, hogy a függetlenségi párt tovább menne a nemzet jogos igényeinek összeállításában és megvédésében mint a Bánffy párt és éppen ezért a nagyközönség tájékoztatása és az eszmék tisztázása tekintetéből szívesen vennék, hogy ha a függetlenségi párt elnöke nézeteit lapunk hasábjain is kifejtene.

Bencs Lászlónak a hidegleletésre irányuló kívánságát, valamint a tagok összeírásának a gulya összeírással való összehasonlítását nagyon is izetlenné tartjuk, amely sehogy sem illett bele a gyűlés komoly menetébe. Nem tudjuk, hogy a képviselőnk szokott-e az országházban beszédet tartani — mert a tudósítások között még nem olvastuk a nevet — de ha szokott és ilyen kitételeket használni nem nagy dicsőséget hoz Nyiregyházára. A városban lévő összes pártokat kellemetlenül érinti az ilyesmi, mert végtére nem csak a függetlenségi pártiakat képviseli Bencs az országházban, hanem az egész várost, tehát Nyiregyháza város összes lakosságát, az egyes személyek pártállására való tekintet nélkül.

Meg vagyunk győződve, hogy a pártok vezéremerei mind jó hazafiak és mindnyian édes Hazánk boldogulását a saját politikai meggyőződéseik szerint remélik. A cél tehát mindnyájunknál egy, csak az utak mások. A nagy közönség szívesen venné, hogy ha mód nyujtának neki az egyes politikai elvek, érvek, célok, valamint az azok elhárítását célzó törekvések megismerésére. Ez indít bennünket arra, hogy ne csak a saját pártunkból eredő cikkeket, hanem bármely pártállású egyéntől eredő közleményt is le adjunk, mert megvagyunk győződve, hogy a nagy közönség azon párthoz áll majd, amelyben legjobban bizhat a magyar nemzet létérdekének megvédése tekintetében és ez képezi a mi célunknak a koronáját.

Animus.

Levél a Szerkesztőhöz.

Páris, 1904. június 21.

A „Szabolcs” politikai lap tekintetes Szerkesztőségének

Nyiregyháza.

Igaz gyönyörűséggel hallottam ma megszólalni a Szabolcs politikai kürtjét s ennek harszó riadó-jában a Bánffy program hatalmas akkordjait! Csak szóljon is mindenkor ily tisztán és biztosan e kürtnek döngő hangja. Gyönyörűséggel hallgatjuk e programot, nyitányát annak a felséges zeneműnek, a melynek végén, — igaz mint a távol zenéje — egy független magyar nemzet örömszózata zeng!!...

Báró Bánffy programalkotó munkájában úgy cselekedett, mint IV. Henrik, aki kastélyában gyönyörű festményre bukkant. A kép elődjének II. Henriknek kedvesét: Anne de Poitiers ábrázolta. Mit tett IV. Henrik? Meghagyta a kép gyönyörű nőalakját, csak kedvesének: Gabrielle d'Estrelének fejét festette rá. Ugyanezt cselekszi báró Bánffy is. Csakhogy ő a képen az alsó testet változtatta meg. A kép fejét, amely előtt mindnyájan hódolunk: a független Magyarország eszméjét érintetlenül hagyta.

Erről kell meggyőződve lenni mindnyájunknak, akik ennek a nőtejnek: a szabad, önálló, független Magyarországnak eszményi oltárképét hordozzuk kebelünkben. A függetlenségi elveket Bánffy báró programjától csak térbeli határok választják el!!

Őszinte szívből üdvözlöm a Szabolcsot ez alkalomból, úgy is, mint annak egy szerény munkatársa, s azon az ösvényen, amelyen most megindult, a magyarok Istenének gondviselő segédelmét kívánom számára.

Ha eddig csak barátja volt e lapnak,

sett Kempelen mellére, onnan fölugrott az almáriomnak a tetejére, mint egy fekete ördög.

Kempelen bácsi nem szól semmit, hanem visszafeküdt a párnára. Én pedig hirtelen elfújtam a laterna gyertyáját, aztán kiszaladtunk az ajtón, miközben jól összeütöttük a fejünket. A macska a lábunk alatt rohant ki. Azt hittük, hogy Kempelen bácsi fel fogja lármázni az egész házat, de biz az meg se moccant a szobájában. Dusa aztán megmosakodott anélkül, hogy valaki észrevette volna a cselédek közül s mire édesmamáék visszajöttek Szombathyéktól, akkor mi ketten mélyen aludtunk, ki-ki a maga szobájában.

Mikor reggel fölbredtem, igen örültem a sikerült tréfának, de apa rosszkedvű volt reggelinél és azt mondta, hogy Kempelen bácsit haldokolva találták a szobájában. Erre már én sem örültem. Kempelen bácsit a nyavalya törte és félrebeszélte és édesmama azt mondta, nagyon kellemetlen, hogy éppen a mi házunkban lett beteg. Később Dusával kimentünk az ököristálló mögé és ott ünnepelesen megesküdtünk, hogy ezt nem fogjuk elmondani senkinek. Meg is tartottam az esküt, csak két jó barátomnak mondtam el, de ők viszonesküt tettek, hogy a kinpadon

most lesz majd ellensége is. Csodálatos anyag is az a nyomdafesték. Egyeseknek méz, ugyanakkor másoknak méreg. Hát még az ellenzéki ujság nyomdafestéke! Ez azután az igazán furcsa matéria. Édes a polgárnak, keserű a kegyelmes minister uraknak, mint a cythis, amit a kecske élvezettel rág, az ember meg halálát leli benne!

Kivánom, hogy a Szaboles politikai ezikkeinek szava legyen nagyon sokak számára méz és nagyon kevesek számára méreg.

Hazafias üdvözlettel
Holló Zoltán,
joghallgató.

Az érdem jutalma.

Lélekemelő szép ünnepet rendezett Balsa és Szaboles községek képviselő testülete f. hó 19-én Horváth Gyula közszeregetben 25 év óta szolgáló jegyzőjének tiszteletére.

Délután 4 órakor Balsa községében a két képviselő testület Szikszay Pál Szabolesmegye alispánjának diszelnöksége alatt diszközgyűlést tartott, a melyen a képviselők teljes számmal és sok meghívott vendég, valamint száz főre menő községi lakos vett részt.

Tamás Ferencz községi főbíró elnök, a diszközgyűlést rövid üdvözlő szavakkal megnyitotta s felkérte Veress Ferencz balsai birtokost a gyűlés összehívásának ismertetésére.

Veress Ferencz igazán magas színvonalon álló, — a községi jegyzői ügykör teljes ismeretére valló, — szép beszédben adta a diszközgyűlés tudomására, hogy azért hívták össze a képviselő testületeket, hogy:

Horváth Gyula 25 éve köztük, velük és értük működő tántorithatatlanul hű és becsületes jegyzőjüknek 25 évi munkásságát megköszönjék és ragaszkodó szeretetük és becsülésükről őt biztosítsák, neki jegyzőkönyvi köszönetet szavazzanak.

A kitörő éljenzéssel és tapssal fogadott lelkes beszéd után Tomory András szabolesi lelkész képviseleti tag elnöklete alatt Stripszky Aladár gör. kath., Kereszturi Sándor ev. ref. lelkészekből és Ignác Mihály képviseleti tagból álló küldöttség ment az ünnepelt jegyzőért, a ki a midőn a gyűlésben megjelent, szünni nem akaró éljenzés és tapssal fogadtatott.

Szikszay Pál, Szabolesvármegye közszeregetben álló alispánja, diszelnök szólott ekkor az ünnepelt jegyzőhöz, igazi atyai szeretettel üdvözölte őt s kiemelte, hogy örömmel jött ünnepelni egy minden tekintetben kifogástalan becsületes községi jegyzőt; mert ő tudja, mit és mennyit tett és teszen a közügynek az olyan községi jegyző, mint a mai napon 25 éves működése emlékére ünnepelt: Horváth Gyula.

Ekkor Tamás Ferencz képviseleti elnök feltűzte a nemzeti színű szalaggal feldiszített Balsa és Szaboles községek által adományozott gyönyörű arany érmet a jubiláns mellére; kérve őt annak elfogadására.

Tomory András szabolesi képviseleti tag, ev. ref. lelkész szólott az ünnepelthez, hogy Szaboles község kétszeres örömmel ünnepel, mert Horváth Gyula Szaboles község ezeréves omladozó vára alatti kis lelkészi lakban született, fiát is ünnepli.

Meghatottan köszönte meg Horváth Gyula a kitüntetést és kifejezést adott a szeretetnek a mely őt a két községhez fűzi és a megjutalmazásban buzditást lát, a bár gyöngülő testi erejével még elérhető jövőbeni munkásságnak.

Azután a két község által a megjelent vendégek részére rendezett banketten volt szebbnél szebb felköszöntő s a késő éj vetett véget a szép ünnepélynek.

Vajha minden községi jegyző akként működne hazája, községe és a társadalom javára, hogy a szeretet iránta ily impozáns módon nyivánulna meg. Adjon Isten minden községnek ilyen szeretetre méltó községi jegyzőt.

T. Gy.

KARCOLAT A HÉTRŐL.

A triász,

vagy a „függetlenségi-párt“ ujra alakulása.

Jelige: „Tiszta vizet a pohárba.“

A napi események legnagyobbika, hogy a háromszor fel- és háromszor leszerelő „függetlenségi-párt“ folyó hó 19-én déli harangszóra ujja született.

A bábaság tisztjét a három László teljesítette nagy szorgalommal, a papi funkciót pedig Geduly Henrik végezte teljes buzgalommal.

A kórust képezte a Barzóék vezetése mellett néhány fogadott műkedvelő, a kik egyszersmind a tapsonci teendőket is kellő odaadással végezték az időnként megadott rendezői jelre.

* * *

A dolog úgy kezdődött, hogy a hajdan dicső és híres függetlenségi párt elnöke és alelnöke, akik két évtizeden keresztül teljes odaadással és sok áldozattal fentartották s győzelemről-győzelemre vezették a pártot, kijelentve azt, hogy a Kossuth Ferencz és az őt követő országgyűlési képviselők által a legközelebb lezajlott és a nemzet nyelvén folytatott nagy küzdelemben tanusított leszerelési taktikájukat nem helyeslik s azt a nemzeti közérdek rut cserben hagyásának tekintik; ez okból lemondanak elnöki tisztökről és elveik fentartása mellett kilépnek a pártból.

Ugyan elképzeli-e a nyájas olvasó mi történt erre!?

A hivatalos tapsoncok meg „abcug-“oltak, a párt e két veterán bajnokát; és e werosztráteszi sikert a triász és hívei örömtől pirosuló arccal szemlélték.

Szegények! Bizonyára nem érték fel ököllet, hogy úgy ők, mint a párt maga: önmagát tette csuffá, midőn régi vezéreit akarta megsérteni!?

* * *

A vezető elem ezen rut önarcu csapása után azt vártuk, hogy a közgyűlés nagyobb része — hiszen többen voltak ott, akik a leköszönt elnökök nézeteit osztva a három színű leszerelő taktikát elítélik és az abban résztvetteket megvetik, — mint azok, akik a nemzeti jogok hős bajnokainak cserben hagyását és az ellenséggel cimborálók politikáját helyeselték; tömegesen ott hagyják a termet s benne a Fariseusokat és az irástudókat.

Csalódtunk! Nem csak Éva leányai, de Ádám fiai is kíváncsiak!

A komédia kifejlésének ingere visszatartott bennünket.

Nos és, akik komédiát vártak: nem is csalódtak.

* * *

De térjünk át a további történetek elbeszélésére, hogy ne csak a jelenlevők, de t. olvasóink is élvezhessék a triász által rendezett komédia hatását.

Ne gondolják azonban, hogy azért nem foglalkozunk ez eseménnyel komolyan, mintha azt az ügy fontossága meg nem érdemelné.

Az ügy maga nagyon is fontos és komoly, azonban a szereplők köpenyegé alól az öncél lólábanak kikandikálása, felette komikus és kacagtató.

Ki ne tudná, hogy Benes László és Meskó László dr. egyenlő hévvel törtetnek előre és kapaszkodnak a népszerűség tövises fáján viruló mandátum után.

Már most képzeljék el t. olvasóink ezt a két mandátum aspiránst egymás mellett, hogy licitálnak egymásra a nép bolondító frázisokban.

* * *

De menjünk tovább, Benes Lászlót ajánlják közgyűlési elnökül.

Egyhangulag megválasztatik.

Tiszta vizet a pohárba! Kiáltja Benes László elnöki megnyitójának nyitányául.

Elmentek? Jól van. Hadd hulljék a férge!

Én a függetlenségi 48-as eszmék emléjén nőttem fel, (Helyeslés. Igaz!) Annak köszönhetem a mim van és ami vagyok. (Igaz! Ugyvan!)

Tehát éljen a függetlenségi 48-as párt! De jól értsenek meg uraim, nem a 48-as függetlenségi párt akik nem akartak Tisza Istvánnak kapitulálni, hanem a mienk: a Kossuth párt, a melyik annyiszor kapitulált, a hány-szor Bécsből azt parancsolták. Éljen!

* * *

Hanem miután most már tiszta a levegő, elmentek a Tigrisek, itt az ideje, hogy válasszunk pártelnököt.

(Zürzavaros hangok) Éljen Benes — Éljen Meskó László.

Megragadom az alkalmat kiált Somogyi hogy elnököt ajánljak a pártnak. Ajánlom elnökül dr. Meskó Lászlót.

Éljen! Zug a tapsoncok hada.

(Benes László álmélkodva.) Hát van itt népszerűbb ember nálamnál?! Hát nem engemet akarnak elnöknek?!

Éljen Meskó László, zug ujból a tapsoncz had.

Benes László: Ugy látom t. közgyűlés, hogy elnökül az én legkedvesebb barátomat és legrégebb elvtársamat, (magában: aki míg meg nem házasodott inkarnatus mammeluk volt) akarják elnökül megválasztani, tehát határozatilag kimondom, hogy Meskó Lászlót választotta elnökül a 48-as függetlenségi párt, miért is felkérem, hogy foglalja el az elnöki széket.

* * *

Dr. Meskó László az elnöki székbe kényelmesen bele helyezkedik és felhívja a közgyűlést jegyző választásra s egyszersmind ajánlja jegyzőül dr. Szabó Lászlót.

Éljen dr. Szabó László zug a tapsoncok kara egy ütemre.

dr. Szabó László elfoglalja a jegyzői széket.

Szegény Orsovsky Gyula pedig álmélkodva, busan tekint szét, hogy hát ötét miért mellőzték? Hiszen ő még az alapítók hagyatékaként került a 48-as függetlenek jegyzői tisztébe.

Haragudna is egy kicsit ha tudna. De ehez ő nem ért.

* * *

Most Meskó László, mint elnök emelkedik szóllásra.

Legelőbb is egekig magasztalja Benes Lászlót és pártját, a Kossuth pártot.

Kiemeli a Franciak loyálisát; bizonyítani igyekszik a háromszínű leszerelés üdvös voltát, mely óriási vívmányokat eredményezett.

Hiszen — ugymond — még a kormány-párt is kénytelen volt programjába új elveket felvenni.

És ez mind a 48-as függetlenségi Kossuth pártiak benyomása következménye.

* * *

Ezek után — saját legmagasabb kijelentése szerint — áttért a létező és létezendő más pártok lepocskondiázására.

Legelőbb is — és különösen foglalkozott a „Bánfő párttal.“

Sehogy sem tudott vele megbarátkozni azért, hogy programja sokkal hazafiasabb, mint a Kossuth párté!

Hát még az ellen, hogy debakált, hogy ez a párt az önálló vámpolitikát és a magyar

nemzeti nyelvnek a diplomácia és a hadseregben való érvényesítését is követelni mérészeleli.

Miért nem valósította meg mindezeket miniszterelnök korában?

(Egy ominosus hang: Mert a mammellukok és a Kossuthisták nem támogatták volna Béccsel szembe!)

Meskó László redőkebe vonja szemöldökét és kutatja a közbe szólót, hogy elnöki tekintélyével sujhassa.

* * *

Majd áttér az Aponyi pártiak bírálatára és végre arra a konklúzióra jut, hogy: minden más párt igyekezett a programja kibővítésén. Egyik felvette az általános szavazati jog létesítését. (Szederkényi elnöksége alatt álló párt.) Másik önálló bankot, önálló vámtérületet községenkénti titkos szavazást, választó kerületek új beosztását, a választói jog kiterjesztését, a progressív adóztatás és a földadó leszállítását stb. stb.

Egyedül a Kossuth párt áll régi programja mellett rendületlenül.

48 vagy semmi!!! Ez 37 éves program: melyből a semmi a való, a 48 pedig a mult dicsősége.

* * *

Végül még Bencs László hívta fel a közgyűlést, hogy a párt által kibocsátandó aláírási íveket írják alá.

Erre azért van szükség (magyarázta Bencs László) hogy mint a számadó gulyás, a marhát, mi is számon tarthassuk azokat, akik a Kossuth párthoz tartoznak.

Méltó felhívás és méltó befejezése a Kossuth párt szervezkedő közgyűlésének!

Hát csak rajta édes magyarjaim, irjátok alá mentül többen azokat az íveket, hogy a bacsók számon tarthassanak benneteket.

Nem Franci.

HIREK.

A kir. ügyészség figyelmébe. A „Nyirvidék“-et, mint a 48-as függetlenségi párt organumát (?) különösen annak legutolsó számát ajánljuk a kir. ügyészség nagybecsű figyelmébe.

Képviselői gyűlés volt tegnap délután, amikor is több, felsőbb fokú hatóságtól jött határozatot vettek tudomásul. A vásárosnaményi vasut segélyezési ügyében a tanács javaslatát elfogadták. A nyilvános üzletek női személyzetére vonatkozó szabályrendelet tervezetét elfogadták. A Sóstó-fürdő jegyeinek csoportos vételénél kedvezmények adását kimondták. Kovács Tibor, Trak Géza és Galli Jenőt a helyettesítésért jutalomban részesítik. Bogár Lajos, Marsalkó Gusztáv, Siklósi István és dr. Saáry Sándornak a kért szabadságidőt engedélyezték.

A Bessenyei kör közgyűlése. Folyó hó 20-án vasárnap délelőtt tartotta meg a Bessenyei kör éves rendes közgyűlését, a vármegyeháza nagytermében. A tagok elnökül báró Feilitzsch Berthold főispánt egyhangulag és újból választották meg; alelnökök lettek: Kovács István táblabíró, Geduly Henrik ág. evang. lelkész és Martinyi József főgimn. igazgató. Főtitkárrá: dr. Popini Albert gimn. tanárt, titkárrá pedig dr. Szabó László ügyvédet választották meg. A tisztikar megalakulása a tagok nagyszámának részvétele és a legnagyobb lelkesedés között történt. A felolvasott és mult évről szóló éves jelentés szerint a bevétel 3804 kor. 90 fill. a kiadás pedig 2584 korona volt. A 3 éves ciklusba 12 estélyt tartottak amelyen 4800 jegy kelt el. A rendes tagok száma. 308-at tesz ki, kikhez körülbelül még ugyanannyi családtagot lehet számítani. A Geduly

Henrik volt főtitkár által összeállított éves jelentés köszönetet mond Májerszky Béla polgármesternek, aki a város tulajdonát képező Korona száló disztermét ingyenesen adta át az egyesület céljaira. Májerszky Béla indítványára a közgyűlés köszönetet szavazott a főispánnak, aki hathatós támogatásban részesíti az együletet. A gyűlést követő banketten ott volt báró Feilitzsch Berthold, Sütő József, Májerszky Béla, Surányi Imre, Kertész Bertalan, Haas Ignác, Vietórisz József, Geduly Henrik, Kállay Rudolf, dr. Trajtler Soma, dr. Bodnár István, dr. Szabó László, Ferenczi Miksa, Ballai Jenő, Okolicsányi Géza, Klár Gusztáv, Kun Mátyás, Porubszky Pál, dr. Prok Gyula, dr. Popini Albert és rajtuk kívül még igen sokan. Fekőszöntőkben sem volt hiány.

Közgyűlés. A nyiregyházi dalegyület június hó 26-án délelőtt 11 órakor a városháza disztermében évi rendes közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés az egyesületnek mult évi életéről. 3. Az együleti pénztár vizsgálatára kiküldött számvizsgáló bizottság jelentése. 4. Az együleti vagyon leltár megállapítására kiküldött bizottság jelentése. 5. A folyó évi költségvetés megállapítása. 6. Általános tisztújítás és a választmány megalakítása. 7. A közgyűlést megelőzőleg 48 órával beadott indítványok tárgyalása. — Nyiregyháza, 1904. június hó 18-án. — Az elnökség.

Pártgyűlés. A szabolcsvármegyei szabadelvű párt, a tisztikar kiegészítése és a folyó ügyek elintézése végett folyó június hó 29-én délelőtt 10 órakor a „Korona szálló“ emeleti termében gyűlést tart, melyre a párt tisztelt tagjait azzal a kéréssel van szerencsénk meghívni, hogy a párt érdekében azon megjelenjen szíveskedjenek. Mindazon párttagok, akik az értekezletre külön meghívót tévedésből nem kaptak, ez uton szívesen kéretnek a megjelenésre. A pártgyűlést követőleg, a megjelent tagok fél 1 órakor a Korona vendéglőben közös ebédre fognak összegyűlni. — Nyiregyháza, 1904. évi június hó 19-én. Hazafias tisztelettel: Dr. Vadász Lipót, a párt jegyzője. Gróf Pongrácz Jenő, a párt elnöke.

Érettségi vizsgálat. A helybeli ág hitv. főgimnáziumban az írásbeli érettségi vizsgálat mult hó 23-án kezdődött. A vizsgálatra jelentkezett 50 tanuló. E hó 19-én érkezett városunkba a vizsgálat elnöke dr. Ludmann Ottó eperjesi ág. h. főgimn. igazgató és a kormány képviselője: dr. Michler Győző eperjesi jogakadémiai dékán. Az írásbeli eredményét 20-án hirdették ki, mely szerint egész évre megbukott egy, szigorított szóbeli vizsgálatra utasított 8. A szóbeli vizsgálat 20-án kezdődött és 24-én végződött be. Az eredményt tegnap délután hirdették ki. Jelesen érettek lettek: Hemley Ábrahám, Kiss Pál, Konthy Géza, Kurek Pál, Palicz Gyula, Pataky Sámuel, Porkoláb Zoltán, Zsiska Dániel. Jól érett 8, egyszerűen érett 25. Két hónap mulva teendő vizsgálatra utasított 7, egész évre megbukott 1. A gimnázium záró ünnepe 27-én délután fog megtartatni. Az érettségit tettek arképe Kerekes Pál kirakatában tekinthető meg.

Nyilvános köszönet. A nyiregyházi ág. h. ev. népiskolák évről vizsgálati június hó 16-tól június hó 23-ig bezárólag az egyházi és iskolai előjáróság vezetőse és a szülők élénk érdeklődése mellett folytak le. Ezen vizsgálatokon a szorgalmas s jó magaviseletű tanulók között az e célra rendelt iskolai alapítványok kamataiból 824 korona 10 fillér készpénz, továbbá 66 énekes könyv, 18 biblia és 158 diszkötésű jutalomkönyv 309 korona 27 fillér értékben osztott ki. Ezen kívül Somogyi Gyula ur két szegénysorsu, és kitünő tanuló ösztöndíjazására 20 koronát bocsátott a tanítótestület rendelkezésére. Ezen összegből Gróf Dezső IV. o. tanuló 10 koronát és Brezina Erzsébet V. o. tanuló szintén 10

koronát kapott. Csengery Gyula ur az Ujteleki iskola vizsgálatán, miként az elmult tanévben, ugy ez idén is, 10 darab jutalomkönyvet, nagytiszteletű Geduly Henrik lelk. ur a III. a) leányosztályban 3 koronát, Ferenczy József ur a központi iskolában 7 darab jutalomkönyvet, Tornyai István ur pedig a buza-téri iskolában szintén négy jutalomkönyvet osztottak ki. Fogadják nemeslelkű jöltevőink adományaikért iskolánk nevében őszinte hála-lánk kifejezését! Örizzék meg a jövőre nézve is iskolánk iránt táplált ezen meleg érdeklődésüket. — Nyiregyháza, 1904. évi június 23. Ruhmann Andor, ig. tanító.

Meghívó. A szabolcsvármegyei tanító-egyesület választmánya folyó hó 30-án Nyiregyházán a róm. kath. iskola helyiségében délelőtt 10 órakor gyűlést tart, melyre a választmány tagjai meghivatnak. Tárgysorozat: 1) Elnöki jelentés. 2) Jegyzőkönyvek hitelesítése. 3) A magyar tanítók országos bizottságának átirata. 4) A Délmagyarországi Tanítóegylet elnökségének megkeresése. 5) Pécs és Vidéke tanítónők egyesületének felhívása. 6) Pénztárnok jelentése az egyesületi pénztár állapotáról. 7) Szabolcsvármegye kir. tanfelügyelőjének több rendbeli értesítése. 8) Az Eötvös-alap jótéteményeire pályázók kérelme. 9) Az ez évi rendes közgyűlés megtartása ügyében intézkedés. 10) Indítványok tárgyalása. Kelt Nyiregyházán, 1904. június 23, Orsovsky Gyula elnök.

Kérelem. Kisvársány községben a folyó hó 6-án, a déli órákban tüzvész pusztítása következtében 10 lakóház, ugyanannyi melléképület hamvadt el és jelentékeny termény és ingóság lett a lángok martaléka, az összes biztosítatlan kár értéke 9011 korona, a károsultak tulnyomó részben szegénysorsu napszamos és cseléd-emberek, kik csekély vagyónuk nagy részét elvesztve, nagy nyomorral küzdve nagyon is rászorulnak embertársaik igalmára. Felkérem a vármegye nemesszivű közönségét, hogy a tüzvész által okozott nyomor enyhítéséhez hozzájárulni és esetleges adományait a tiszai járás főszolgabírája, avagy Kisvársány község előjárósága részére megküldeni kegyeskedjék. — Nyiregyháza, 1904. évi június hó 22-én. Szikszay Pál, alispán.

Hirdetmény. A helybeli jótékony nőegylet által fenntartott nőipariskola évről vizsgája alkalmával rendezni szokott munka kiállítás 1904. évi június hó 26-án vasárnap, 27-én hétfőn, 28-án kedden és 29-én szerdán lesz megtekinthető a nőipariskola helyiségében, melyre a nagyérdemű közönség tisztelettel meghivatik. A kiállítás június hó 26-án délelőtt 11 órakor nyitattik meg, nyitva lesz minden nap délelőtt 9—12, délután 3—7 óráig. Belépti-díj 20 fillér. — Nyiregyháza, 1904. június hó. — Az elnökség.

Mulatság. A nyiregyházi szabó szakegylet 1904. évi július hó 2-án a Jurás-féle vendéglő ujonnan épült nyári termében és az összes kert-helyiségében, saját könyvtára javára, világposta, confetti, szerpentin, amerikai árverés és táncal egybekötött zártkörű nyári táncmulatságot rendez. Kezdeté este 7 órakor. Belépti-díj: személyjegy 1 korona 20 fillér, családijegy 3 személyre 3 korona. Jegyeket előre Kerekes Pál üzletében, este pedig a pénztárnál lehet váltani. A mulatság iránt már is nagy érdeklődés mutatkozik.

Halálos szerencsétlenség. Gunyecz János, helybeli sóskut-tanyai lakos, azt tapasztalta, hogy apró csirkéit és apró kacsaikat a varjak, szarkák hordják. Gunyecz megpróbált védekezni a tolvaj madarak ellen, de hasztalan. Vásárolt tehát egy egycsövű fegyvert s avval lövöldözött a baromfiakra áhító madarakra. Gunyecz a mult szerdán dolgozni ment és a fegyvert olyan helyre dugta el, hogy a gyermekek hozzá ne férjenek. Volt azonban Gunyecznek egy Kamenár György nevű, tizenötödik éves cselédje, aki szintén szeretett volna madarakra puffogatni. Alig távozott el a gazda, a cseléd előkereste a megtöltve levő fegyvert s azzal vadászatot, katonásdit kezdett játszani. Gunyecz Jánosnak ötödik éves fia érdeklődéssel nézte a cseléd játékát.

Eközben a fegyver elsült és a töltés arcán találta a gyermeket, aki azonnal megszünt élni. A gyilkos gyermek úgy megijedt játékának következményétől, hogy még eddig ismeretlen helyre szökött el.

Megszökött jegyző. Rövid idővel ezelőtt választották meg a helybeli ipartestület jegyzőjéül Tömö Gyulát. A jó bizonyítványokkal ellátott, képzett, rokonszenves jegyzőről feltettük, hogy az ipartestület zilált ügyeit rendezni fogja. Erre annál nagyobb szükség lett volna, mert az ipartestületi jegyzők folyton váltakoztak és a gyakori változás csak nevelte az ipartestület ügyeinek zürzavarát. Tömö Gyula eleinte szorgalmasan és kellő értelmességgel foglalkozott, de később barátai lettek, akik megtanították mulatni. Erre nézve azért is kínálkozott alkalom, mert az ipartestület épületében *italmérés* is van. Tömö tehát megtanult mulatozni, az átmulatott éjelek után pedig nem volt kedve dolgozni. Így lett aztán elhanyagolva sok fontos ügy. A dolog vége az lett, hogy Tömö megszökött Nyiregyházáról. Amidőn híre futott, hogy Tömö Gyula eltávozott, váltók hamisításáról, adósságok csinálásáról és sok botrányos cselekedetről kezdtek beszélni. A szerencsétlen fiatal embernek szép és jól jövedelmező állása volt, de ő azt megbecsülni nem tudta. Ez nagy baj rá, de kelemetlen az ipartestületre is, mely nem képes egy komoly, szorgalmas, megbízható jegyzőre szert tenni. Az ipartestületnek olyan jegyzőre volna szüksége, aki a 800-nál több iparosnak vezérembere volna, a testületet hasznos munkára serkenteni képes lenne. Vajha okulna már az ipartestület s minden lehető elkövetne egy alkalmas ember megszerzése iránt, s ha ilyet kapna, tanulná azt meg is becsülni.

Értesítés. A polgármesteri hivatal közhírré teszi, hogy a városi képviselő testület, Kgy. 124/1904, sz. határozatával, a kutak tisztításához használt, vizszívó gép és tömlőinek használati díját 4 koronában állapította meg, kik ezen gép és tömlő használatát igénybe venni akarják, jelentkezzenek a gazdasági tanácsosi hivatalban.

Az új színigazgató. Debrecen városának közgyűlése, legutóbbi ülésében egyhangulag Zilahy Gyulának adta bérbe a színházat. Legközelebb tehát nálunk is a Zilahy társulata játszik, amennyiben városunkban a fennálló egyezség értelmében mindig a debreceni színigazgató jön át társulatával a megállapított időszakokban.

Fényes esküvő. Gömörmegye Sztórnnya községben e hó 21-én Hevesy László ottani birtokos fiának volt az esküvője. — A fiatal párt a nyiregyházi luxus lóvásáron báró Vay Arnoldtól megvásárolt, díjat nem nyert négyes fogat repítette az esküvőre és az új otthonba.

Agyonütötte a villám. Ma egy hete nagy zivatar vonult el Nyirbátor felett, mi közben egy munkáscsoport közzé a villám lecsapott és Baji Ignácot agyonütötte. A többi munkásnak az ijedtségen kívül egyéb baja nem történt. Dacára annak, hogy nagy égi háboru volt eső alig esett és a nyirbátori egész járásban óriási kárt okoz a szárazság.

Vizsga és zárünnepély. A helybeli polgári leányiskola I. osztályában tegnapelőtt délelőtt, II. osztályában délután, III. osztályában tegnap délelőtt, IV. osztályában pedig délután tartatott meg a vizsga. A zárünnep ma délután 5 órakor az ág. hitv. evang. népiskola dísztermében lesz a szokásos ünnepélyességek között megtartva.

Amerikai büntény a nyiregyházi törvényszéken. Nem mindennapi bűnügy foglalkoztatja jelenleg a nyiregyházi törvényszék vizsgálóbíróját. Egy Tomcsu Mihály nevű buji ember kiment a mult őszen Amerikába, a honnan ez év tavaszán került haza. Röviddel hazaérkezése után kiderült, hogy az amerikai rendőrség körözi, sőt nagy jutalomdíjat tűzött ki fejére, mert állítólag amerikai tartózkodása alatt kirabolta, pusztá kézzel megfojtotta s aztán egy pincében elásta szállásadó nőjét, Schneiczopa Juliát. A körözés hírére Tomcsut egy itteni csendőr elfogta s az amerikai hatóságok kiadatását kérték, hogy megbün-

tethessék. A törvényszék azonban kiadni nem hajlandó, miután magyar honosról van szó. Törvényszékünknel fog tehát lefolyni a bűnügy, mely annál érdekesebb, miután az eset amerikai tanuit és a szakértőket itt Európában lesznek kénytelenek kihallgatni, ami meglehetősen egyedül álló eset, Tomcsu védőjéül dr. Szesztay Zoltán ügyvédet nevezte ki a törvényszék elnöke.

Halálozás. Vettük a következő gyászjelentést. Özvegy dr. Kiss Lipótné, szül. Róth Terézia a saját és gyermekei, valamint az összes rokonság nevében mélyen megsomrodott szívvel jelenti, hogy férje, illetve apjuk, rokonuk: dr. Kiss Lipót körorvos, 61 éves korában, boldog házasságának 39-ik évében, hosszas szenvedés után folyó hó 20-án jobblétre szenderült. A boldogult temetése folyó hó 22-én lesz a gávai izraelita sirkertben. Gáva, 1904. június hó 20-án. Béke hamvaira! Özvegy dr. Kiss Lipótné neje, dr. Kiss Aladár, dr. Kiss Gyula, Berger Mórné, született Kiss Ilona, gyermekei. dr. Kiss Aladárné, született Fuchs Vilma, menyé. Berger Mór, veje. Berger János, Berger Gizella, unokái.

A kereskedő tanonciskola évről-évről vizsgálójának eredménye ez évben a megszokott jó eredményt is felülmulat. A midőn ezen körülményt konstatáljuk elismerésünket fejezzük ki a tanítótestületnek és annak élén Ruhmann Andor igazgató-tanítónak. A vizsgára vonatkozólag vettük a következő nyilvános köszönetet: A nyiregyházi kereskedő tanonciskolában az évről-évről vizsgálat június hó 19-én d. e. 9—12 óráig előbb Schlichter Gyula társulati elnök, majd dr. Wilt György királyi tanfelügyelő urak szakszerű vezetése mellett tartatott meg. A vizsgálat végeztével igazgató-tanító felolvasta a debreceni „Kereskedelmi és Iparkamará”-nak iskolánkhoz intézett leiratát, a melyben tudatja, hogy a tanítótestület előterjesztéséhez képest: Gyurcsányi Ernő, Adamovics Mihály és Stark Jenő III. osztálybeli jeles rendű tanulóknak ítélte oda a kitüntető ezüst érmeiket. Ezen érmeik, technikai akadályok miatt, csak július hó folyamán készülhetnek el, miért is azok átadása az 1904—1905. iskolai év megnyitása alkalmával lesz csak foganatosítható. — A szorgalmas és jó magaviseletű tanulók ösztöndíjazására, miként az elmúlt évben úgy az idén is: Rosenthal Gyula ur 10 koronát, a kereskedő ifjak Egylete pedig 12 koronát adományoztak. A Rosenthal Gyula ur adományát Demeter János III. o. tanuló kapta; a kereskedő ifjak egylete adományából kapott: Adamovics György és Klafter Mór 2—2 koronát; Hartos Lajos 3 koronát és Bottenstein Rudolf 5 koronát; végül az iskola pénztárából Pelach András és Hermann Izidor 3—3 korona ösztöndíjban részesültek. Fogadják jöltevőink, iskolánk s a tanügyi érdekében minden évben meg-megújuló áldozatkészségükért hálás köszönetemet. — Nyiregyháza, 1904. évi június hó 23-án. Ruhmann Andor, igazgató-tanító.

Csodabogár. Szabolcsvármegye Hivatalos Lapjának f. hó. 16-án megjelent 27. számából vesszük át s minden commentár nélkül leadjuk a következő érthetetlen közleményt: — „Szabolcsvárm. nagykállói járás főszolgabíróságától. 4607—1904. K. Körözés. Nyiracsád lakos Simon Ferencz tulajdonát képező 5 éves piros pej *kanca hátán élő a máján mint egy krajcár nagyságu fehér szőr*, jól táplált 155 korona értékű lova f. évi május 31-én elbitangolt, azóta fel nem található, köröztetik. feltalálás esetén ezen hivatalhoz jelentés teendő. Nagykálló 1904. június 8-án. Főszolgabíró helyett: Horkpvcics Sándor *szolgálo.*”

A „Budapesti Ujságírók Egyesülete” segélyalapja javára egy Almanach ad ki, melyben 100 magyar író munkája fog megjelenni és 25 neves festőművész festményei, mint különálló műmellekletek lesznek a műben. Az Almanach igazán szemet és lelket gyönyörködtető nagy albumalaku diszmű lesz és pottom 5 forintha kerül. Megrendelések a „Budapesti Ujságírók Egyesülete Almanachja, kiadóhivatalához küldendők, (Budapest, VII., Károly-körut 9.) Mutatóul közöljük Herczeg Ferencz, tárcarovatunkban levő cikkét, melyet az Almanach számára írt.

„Karikás.” A vidék legelterjedtebb élelappjának — hogy e mulattató és érdekes élelappot minden család megrendelhesse —

előfizetési díja egy negyed évre 62 és fél krajcár. Mutatványszámot a kiadóhivatal kívánatra küld. Debreczen, Miklós-utca 1-ső szám.

Lipik fürdő. Sok magyar fürdőről elmondhatjuk, hogy lassú tespedésüknek, csendes vegetálásuknak oka magában a vezetőségben rejlik, mely azt hiszi, hogy eleget tett fürdője fejlődésének érdekében, ha évente 1—2-szer elszirja az ujságokban, hogy ilyen meg olyan hazafiatalan a fürdőző közönség, no meg főleg az orvosok, kik X-fürdő csodás — bár kissé fejletlen — virányai helyett külföldre küldik és viszik a gyógyulást keresők pénzét. Kevesebb siránkozás, több cselekvés sokkal több haszonnal járna hazai fürdőinkre nézve, mint e sablonos panaszok. Mert a hazai fürdő is tud fejlődni, ha fejlesztik. Fényes példa erre Lipik, melynek igazgatósága ugyancsak nem pihen eddigi babérain. hanem évről-évre új beruházásokkal, újabb vonzerővel látja el fürdőjét. Ez idén vizgyógyintézetet nyitottak, és külön diätetikai konyhát vezettek be a gyomor-és vesebajosok számára és egy belégzőintézetet alapítottak a híres Bulling-g-e-p-e-k-k-e-l felszerelve a felső légutak betegségeiben szenvedők részére. És az eredmény nem marad el, a fürdő látogatottság évről-évre emelkedik, az idén már a saison elején megíti az első ezret, nyár utóljára bizonyára meg lesz a harmadik ezer is. Ime a magyar fürdők fejlődésükének gyakorlati bizonyossága.

C S A R N O K.

A mi a XX-ik században történt.

Kedves Barátom!
Végre mégis csak időt szakítok magamnak arra, hogy becses soraidra válaszoljak. Hogy ily soká késtem soraimmal az ok abban rejlik, hogy mostanában igen el vagyok foglalva; de meg abban is, hogy kíváncsághoz hiven, bőven akarok megismertetni az itteni társadalmi viszonyokkal.

Előre is azonban arra kérlek, hogy ne neheztesd meg, ha esetleg nem fogok minden kérdésedre részletesen felelni, mert hát bizony Te sok olyat is szeretnél megtudni, amit bár szívesen tennék meg, de közölnöm még ezidőszerint nem lehet. — No de légy teljesen megnyugodva, hogy lassan csak meg fogsz tudni mindent.

Tudod jól, hogy én rossz toll forgató vagyok, s így remélem nem veszed tőlem rossz néven, ha a kívánt kérdéseidre csak röviden felelek.

Azt kérdezd tőlem, hogy érzem magam? Hát erre bizony nagyon rövid feleletet kellene adnom, de miután ehhez neked egy szép mesét is tudok, hát meghosszabbítom azt és pedig a következőkben:

Életem legszebb napjai közzé tartoznak azok a napok a melyekhez kedves emlékek fűznek, legrosszabb napjaim közzé pedig azok, amelyek kelemetlen hatást gyakoroltak reám.

Talán már volt alkalmad hallani azon mesét a melyben előfordul az, hogy Budapest a budai oldalon, a Duna partján sétál egy fiatal ur és mintegy feltűnővé akarja tenni magát ép akkor vásárolt arany óraláncával, mikor szemközt jön egy cilinderes uriember és megkérdezi tőle hány óra van. A fiatal ur mit sem gyanítva, megmondja az időt, mit a cilinderes ur arra használ fel, hogy az órát láncostól a Dunába dobja. Ekkor aztán kitűnik, hogy a cilinderes ur egy szemfényvesztő, illetve bűvész, az órát és láncot azonban mégsem találják meg a lekváros gombócban.

Az én mesém látod ennél sokkal szebb s téged, mint városi embert talán jobban is érdekel és talán kíváncsibb is vagy reá.

Nos tehát figyelj ide!
Hol, holnem, de az óperenciás tengeren de meg a Tiszán innen is van egy falu, ugyanott történt meg ez is, ahol a gyürü ügyben oly fényes igazságszolgáltatást hozott a kis segédjegyző.

Rövid szünidő lévén a tanító elmegy hazulról atyafilátogatóba egy napra, otthon hagyva feleségét azon ígérettel, hogy másnap este hazaérkezik.

A tanító felesége, művelt, szellemes, kedves és szeretetre méltó asszony, aki szereti is a férjét, s mint egy hü feleséghez illő, másnap este ki is ment az állomásra várni a férjét, abban a boldog tudatban, hogy együtt szépen haza sétálnak.

A vonat érkezéséig még pár perc lévén hátra, a kis asszonyka arra használta fel a várakozási időt, hogy nővérével fel és alá sétált a perronon. Nem is sejtve semmit, vígan csevegték egymással, midőn egyszerre csak ott terem egy fiatal ember és minden köszönés nélküli egy mulatságból eredő álli-

tólagos kifejezésért kérdőre vonja a fiatal asszonykát.

A fiatal asszonyka dacára eme váratlan meglepetésnek egész ügyes felelettel. miután teljesen tisztában volt a helyzettel, röviden elintézte a reá nézve hirtelen jött kellemetlen ügyet. Sértette és bántotta azonban az önérzete és nem mulasztotta el férjének a lefolyt párbeszédet tolmácsolni, amint az megérkezett.

A fiatal asszonyka férje: a tanító, ki különben is egy intelligens uriember, higgadt vérű és igen jó természetű egyén, rövid pár sort intézett az illető fiatalemberhez, melyben tudatta vele, hogy feleségével szemben tanúsított fellépését helytelennek tartja, már csak azért is, mert egy nőt kérdőre vonni nem szabad, illetve nem helyes, de legkevésbé akkor, ha az illető nőnek férje van, mert a férj azért van, hogy feleségének védjéje, s mindenben támasza legyen.

Ezzel az ügy befejezést nyert volna, ám a fiatalember ezt a levelet nem hagyta szó nélkül, hanem egy terjedelmes hosszú levelet megfogalmazva, egy vig poharazás közben talált társaság előtt többször felolvastva, azoktól nyert helybenhagyás után a tanítónak válaszkép postán föladvá elküldte.

A levél tartalmát nincs módomban veled szóról-szóra közölni, hanem annyit mégis elmondhatok belőle, hogy ebben a levélben nem átalotta a fiatalember nemcsak a tanítót de annak a feleségét és családját is illetlen kifejezésekkel vérgig sérteni.

A tanító a fiatalembernek eme levelére már nem reagált, hanem igenis közölte azt néhány az illemszabályokat és törvényeket ismerő barátaival, kiktől a vett tanácsok után az ügyet végleges elintézés és itélethozás végett az illetékes hatóságnak adta át.

A legszebb az egész mesében az, hogy ez a fiatalember már egy ízben a tanítót megsértette, aki azonban neki ezért megbocsátott, mert tőle jegyzőkönyvileg bocsánatot kért, de meg azért is, mert ugyanakkor megígérte, hogy többé soha, de soha megbántani nem fogja. — S lám milyen szépen megtartotta eme fogadalmát.

Látod kedves barátom ilyen ez a falusi társadalmi élet, ilyen ez a falusi udvariasság. Hidd el örülök nagyon, hogy nekem is tiedhez hasonló természetem van, mert én is

ugy vagyok mint Te, ezeket nem frequentalom.

Azt hiszem bő alkalmam lesz még neked ezen mesémet kibővíteni, de addig is mig ezt tehetem, arra kérek légy szives szentelj nekem szabad idődből néhány pillanatot és irjál válaszul Te is nekem egy mesét, kikötve azonban magamnak azt, hogy az enyémnél jóval szebb és jobb legyen, mert én csak a szép és jó meséket szeretem.

Ha a válasz tőled megérkezik. majd azután bővebben és részletesen foglak értesíteni. Addig is vagyok

tisztelő híved
KeszlerKároly.

KÖZGAZDASÁG.

Első országos borvásár.

— A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete által rendezve Szegeden folyó évi szeptember hó első felében. —

Ismerve azon előnyöket, melyeket egy országos borvásár a magyar szőlőbirtokosságának nyújt, hivatásos kötelességet teljesít a „Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete” azáltal, hogy ezeket minél szélesebb körben hozza tudomására az érdekelt közönségnek.

Ma a termelt bor sok esetben a termelő kezében marad, mert nem ismerve az értékesítés módját, várja a közvetítőt, ki jól, avagy rosszul készletét átveszi, ha ugyan olyan árban, mely reá nézve nagy haszonnal jár, hozzájuthat.

Mennyivel javulna a helyzet akkor, ha a borforgalom elősegítésére, a bortermékek fogyasztásának fokozására suly helyeztetnék, ha el lennének hártva ama akadályok, melyek eddig hatalmas gátként állottak fenn. Ezen feladat megoldására szolgál az országos borvásár, hol a fenti cél mellett főtörekvése az országos egyesületnek az, hogy a termelő- és fogyasztó-közönségnek, a bel- és külföldi borkereskedelemnek módot nyújtson az egymással való közvetlen érintkezésre, hogy megismerhessék a természetes magyar borok kitünő minőségét, hogy hazánk borkészletéről és beszerzési forrásokról közvetlen tudomást szerezhessenek, mi által eléri a termelő

azt, hogy borait könnyen értékesítheti és a tetemes közvetítési díjat megtakaríthatja.

A „Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete” gondoskodott arról, hogy mindezek előressenek azáltal, hogy a borvásárt ugyanazon időben tartja meg Szegeden, a midőn a „Magyar Vendéglősök Országos Szövetsége” országos kongresszusát tartja ugyanott.

A vásáron való részvétel annál előnyösebbnek tetszik, mert az egyesület, mint rendező, gondoskodni fog arról, hogy az összes magyar borkereskedők és vendéglősök arra meghívassanak, valamint több ezer meghívót küld az osztrák, svájci és német vendéglősök és kereskedők címeire.

A borvásáron a borok vidékenként csoportosítottak.

A vásár folyó évi szeptember hó elején lesz megtartva két egymásután következő napon.

Azok, kik bővebb felvilágosítást óhajtanak, forduljanak a „Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete” igazgatóságához (Bpest, IX. Üllői-ut 25.), mely bárkinek küld szívesen bejelentési ívet, aki ez iránti igényét bejelenti. Minél nagyobb lesz a borvásáron a kínálat, minél tömegesebben keresi fel a bortermelő közönség készleteivel ezt a vásárt, annál biztosabban fog ott nagy forgalom kifejlődni és annál szilárdabban alapítható meg a borvásárok jótékony intézménye Magyarországon is.

A „Kávé király”-hoz.

A ki nagyon jó zamatu s illatu kávé kedvel, az csakis „KIRÁLY-KÁVÉT” vegyen, mely a legkiválóbb fajok vegyítéséből áll s eddig még egy nem létezett módszer szerint van pörköltve. Hosszas kísérletezés után sikerült ezt elérnünk s így minden kávéismerő, ki egyszer megízleli, soha más kávé nem fog használni.

Ismeretes, hogy a kávé a légérzékenyebb cikkek, melyből a finom zamatu s illat azonnal elillan, valamint minden íz s szagot elvesz, miért is ezen kiváló kávé lemezdobozokba csomagoljuk s szállítjuk bármely postállomásra bérmentve, utánvétellel a következő árban:

1 kgramos doboz — 4 kor. 80 fill.
2 „ „ — 9 „ „
4 „ „ — 17 „ 20 „

Ezen különleges pörkölt kávé kivül ajánljuk a következő nyers fajokat, szinte bérmentve, utánvétellel bármely postállomásra:

1 postacsomag 5 kgr. legfin. KUBA . . kor. 13-50
1 „ „ 5 „ „ CEYLON . . 12-
1 „ „ 5 „ „ JAMAICA . . 11-20

BIRÓ ÉS TÁRSA

a „Kávé király”-hoz

BUDAPEST, VI. ker., Teréz-körut 2/b.

A „Kávé király”-hoz.

HIRDETÉSEK.

Valódi Attila- és Vermorel-féle permetezők.

AZ EREDETI

ATTILA

SZŐLŐPERMETEZŐ

egyedüli elárúsítását sikerült egész Szabolcsmegyére elnyernem.

ATTILA

(kivehető szélkazánu) szőlőpermetezőket két szóróval egy közönséges és egy szabadalmazott „habszóróval”.

Ugyiszintén eredeti Vermorel permetezőt is, legolcsóbb áron, esetleg megegyezés szerint **részletfizetés** mellett bocsátom a vevőközönség rendelkezésére, valamint mindennemű s a legjobb fajú **rafia háncs**

és **kékkövet** legolcsóbb árban árusítom.

Tisztelettel **Wassermann Sámuel**

Nyiregyháza, Zöldsegtér 2. (Saját-ház.)

Videki megrendelések pontosan s azonnal eszközöltetnek.

Rafia háncs és kékkő.

Üveg és porcellán.

Fűszer, gőzmalmi liszt.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körut 63,

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, löhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecs kavagók, répavágók, kukoriczamorzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Képviselet és bizományi raktár:

Májerszky Barnabás gépgyárosnál

Nyiregyháza.

Van szerencsém a gazdaközönség szives tudomására hozni, hogy Szabolcs megyei számos üzletfelem kívánatára — és kényelmére — **Nyiregyházán, a (Gróf Károlyi-téren)** szintén létesíték

mezőgazdasági gépüzletet,

hol ugyanis, egy nagyobb szabású **gépraktárt** építve, **jobb gyártmányu** mindennemű gazdasági gépeket, valamint műszaki czikkeket állandóan raktáron tartani fogok. — E téren, 14 év óta szakszerűen vezetett üzletem és szolid kiszolgálásom elég garantiát nyújt arra, hogy t. üzletfeleim legjobb megelégedését ezután is kiérdemeljem; annál is inkább, mert én minden faj gazdasági gépek technikai előnyeit is, a gyakorlat útján szerzett bő tapasztalataim által tanulmányozva, a mezőgazdaság különböző munkálatára szolgáló gépezeteket — mint jól bevált speciális eszközöket — ajánhatom.

Tekintettel továbbá, több elsőrangú gépgyáros czéggel évek hosszú során fennállott üzleti összeköttetéseimre, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy nagybani kötésem által nyert olcsó beszerzési árain révén, ügyfeleimnek a lehető legversenyképesebb árakat és előnyös feltételeket nyújthatom. Az igen tisztelt Gazdaközönség szives rendelményeit kéri:

Teljes tisztelettel

Főüzlet: Nyiregyházán, a Gr. Károlyi-téren.
(Vasut-utca mentén.) Fióközllet: Mátészalkán.

Lichtmann Vilmos.

NYIREGYHÁZI GAZDASÁGI ÉS KERESKEDELMI HITELINTÉZET R. T. NYIREGYHÁZÁN.

Olcsó kamatos, félévi egyenlő részletekben törlesztendő jelzálogos kölcsönök.

A pénzpiacz jelenlegi helyzete alapján

olcsó kamat mellett

oly jelzálogi kölcsönöket is folyósítunk, melyek **10, 15, vagy 20 év alatt egyenlő félévi részletekben lesznek visszafizetendők.**

Ezen kölcsönök előnye az, hogy nem záloglevelekben, hanem minden levonás nélküli készpénzben adatnak, hogy a visszafizetés aránylag rövid időre szabatik és hogy a **tőke és kamat egyidejűleg törlesztetik.**

Kiválóan alkalmas a kisgazdálkodóra a ki kiadásait a mindig egyenlő törlesztési részletek számbavételével pontosan megállapíthatja és még sem kénytelen 10, 15 vagy 20 évnél hosszabb ideig a jelzálog kölcsön terhét viselni.

Kiterjesztjük jelen kölcsöneinket jókarban levő bér- és lakóházakra, valamint **építés alatt levő házakra** is. Az ingatlanokon lévő terheket — ha lehet bélyeg- és illetékmentességgel — convertáljuk.

Értesítéssel szívesen szolgálunk. Ez irányban való levélbeli megkeresésekre postafordulattal válaszolunk.

Nyiregyházi gazdasági és kereskedelmi
hitelintézet r. t. Nyiregyházán.

Nagy raktár,

Cérna és pamutvásznak-,
Regenhardt-féle fehér és
színes asztalkészletek-,
zsebkendő-, törülköző-,
kész női fehérneműben.

Futó és Sofa szőnyegekben,
ágytakaró készletek-, csipke és
szövet függönyökben.

Menyasszonyi kelen-
gyék a legfinomabb ki-
vitelig állítatnak össze.

Ungár Lipót,
divatáruháza Nyiregyházán.

Alkalmi vétel. SULYOK JÁNOS

órás és ékszerésznél kaphatók
a legolesőbb órák és ékszerek

Nem kell Bécs sem Budapest!

Valódi system **Roskopf** órák 3 évi jótálás
mellett 5 kor., belső üveg kerettel 7 kor.
Ébresztő órák 3 koronától feljebb.
Útó inga órák 10 korona 5 évi jótálás mellett.
" " 8 napos sulylyal 26 korona.
Valódi Khina ezüst gyertyatartók 8 koronától
feljebb.
Ezüst óralánczok kövel, vagy hosszú, darabja
4 korona.
Arany gyűrűk 5 koronától feljebb.
Gyermek függők 14 kar. aranyból 3 koro-
nától feljebb.
Két fedelű nikkel órák 9 korona.
a " ezüst órák 11 korona.

Vidéki megrendeléseknél csakis
csomagolás számíttatik fel.

Saját
gyártmányu

SZIVATTYUK

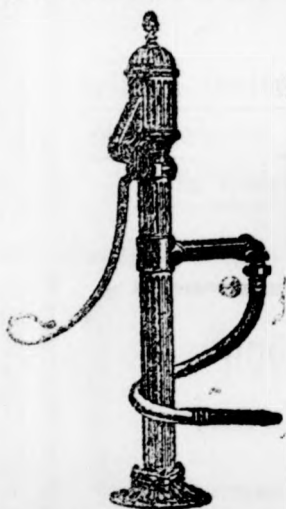
többféle kivitelben

==== kaphatók ====

Irsai és Társa

vasöntő-, gép- és szivattyu
gyárában

Nyiregyházán.

PIRINGER J. ===

==== könyvnyomdája

elvállal bármiféle nyomtatvány gyors
és jutányos ár melletti elkészítését.

Amerikába

Leszállított III. osztályú
utiköltség

135 korona

Bécsből Antwerpenen át

NEW-YORK, PHILADELPHIÁBA

teljes ellátással.

Ezen olcsó kivételes ár biztosítására utasonkint 20 korona előleg küldendő.

RED STAR LINE

Wien, Wiedner Gürtel 20.

SIRKÖVEK

mindenféle, alakban nagyságban és legolcsóbb árak

— mellett kaphatók: —

Führer Zsigmond Fiainál

Nyiregyháza,

Vármegyeház-uteza 5-ik szám.

Málnási

Mária

Forrás

természetes alkalikus sós savanyúvíz. A légzőszervek hurutos bántalmainál, a **tüdő tuberculosis minden stádiumában** a bélhuzam hurutos bántalmainál és **gyomorégésnél** páratlan hatása.

— Főraktár: —

Szentpétery Lajos

Nyiregyháza.

Sok pénzt

takaríthat meg, aki szükségletét az alább jelzett cikkekben

Práger Károlynál

Zöldség-tér (Dr. Ferlicska-féle házban)

fedezi, ahova most érkeztek meg a nyári idényre a legfinomabb franczia Delin és battistok, kartonok, férfi és női ruhaszövetek, vásznak, Chiffonok, fehér és színes asztalterítők.

Jó minőségű férfi-ingek, nyakkendők, női, férfi és gyermekharisnyák bámulatos olcsó árban.

Alkalmi vétel valódi Perzsa-szőnyegekben.

30 év óta Legjobb gyártmány!
Évi előállítás 49000 kerékpár.

Premier-Werke
EGER (Böhmen)

— Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. —

Van szerencsém az igen tisztelt gazda és iparos közönség b. tudomására hozni, hogy miután sikerült egy nagyobb áruraktárt megvásárolnom, miáltal azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy **permetező, ekealkatrészeket, ásó, lapát, kapa, acélvilla, kasza, drótszeg, vastengely, épület- és butorvasalások** és még sok más e szakmába vágó cikkek

feltűnő olcsó áron árusíthatom.

A magas Ministerium által minden gőzgép tulajdonosnak első segély nyujthatása céljából **kötelezővé tette a**

mentő-szekrény

beszerzését. Ezen 73595/93 ministeri rendeletnek teljesen megfelelő **mentő-szekrényeket** raktáron tartom és

jóval olcsóbban árusítom, mint a fővárosi kereskedők.

Ajánlok továbbá gépolaj, gépszij és szekérkenőcsöt miből nagy raktárt tartok és legolcsóbb áron árusítom.

A n. é. közönség nagybecsü pártfogását, kérve

Kiváló tisztelettel

FLEINER LAJOS

vaskereskedő

a **KORONA** épületben.

Versenyen kívüli
olcsó szabott árak!

Nyiregyháza, Pazonyi-uteza 2.

Kovácsi Jenő

női ruha kelmék és fehérnemű áruházában a legszebb nyári újdonságokon kívül jutányos árban kapható:

Rumburgi cérna és pamut-vásznak, kanavászkok, dam. grádlík, fehér és színes asztalkészletek, ágyterítők, szövet- és csipke-függönyök, paplanok, roletta és madracz-grádlík.

Kész női fehérnemű a legizlésebb kivitelben.

T. vevőim 3 koronáért kaphatnak általam egy életnagyságu fényképet művészies kivitelben bármily kis fénykép után.

Versenyen kívüli
olcsó szabott árak!